

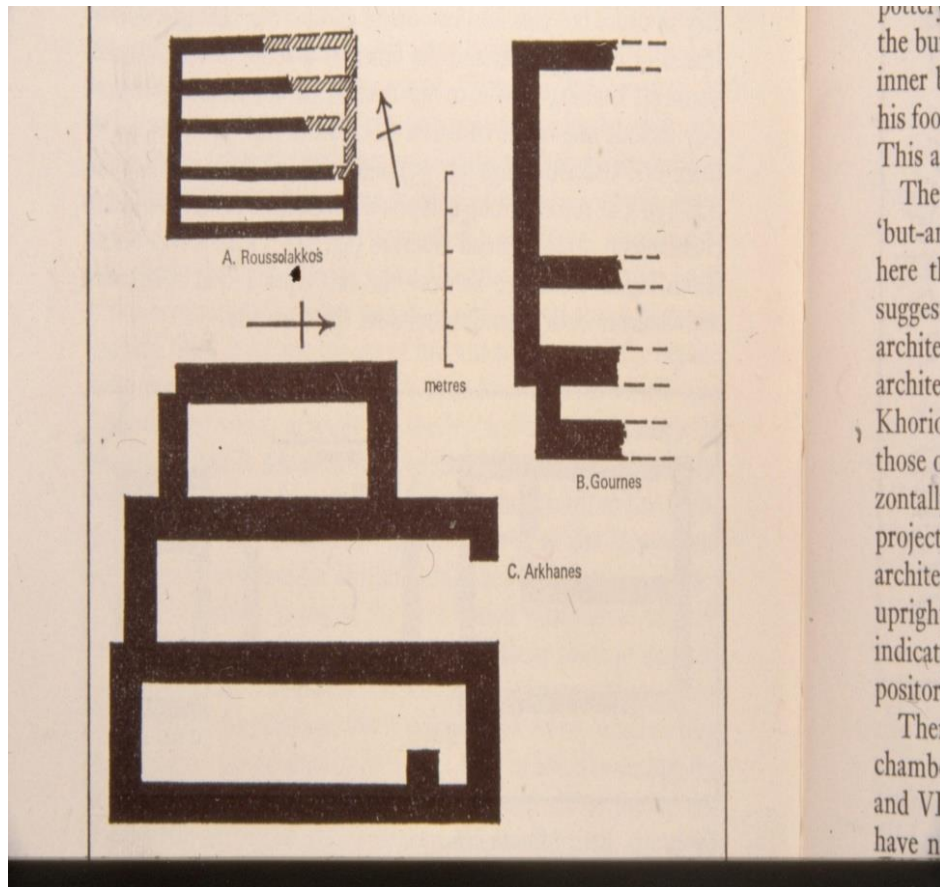
ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΙΑ 10

Μινωική ταφική αρχιτεκτονική

Ταφική αρχιτεκτονική Προανακτορική και Παλαιοανακτορική εποχή

- Οι χαρακτηριστικότεροι τύποι της προανακτορικής εποχής τάφων είναι:
 - α) οι ορθογώνιοι κτιστοί ή θαλαμωτοί ή ταφικά περιφράγματα,
 - β) οι θολωτοί ή κυκλικοί
 - γ) υπάρχουν επίσης και εξαιρέσεις (λακκοειδείς τάφοι, κτιστοί λακκοειδείς).

- Τα ταφικά περιφράγματα διακρίνονται σε **α)** απλού και συνθετότερου τύπου But and Ben, όπως οι περιπτώσεις του Μόχλου, των Γουρνιών, του Παλαικάστρου και των Γουρνών, και **β)** σε σειρά μακρόστενων παράλληλων θαλάμων χωρίς είσοδο, όπως η περίπτωση των Αρχανών και του Ρουσόλακκου Παλαικάστρου.

Μόχλος

- Το νεκροταφείο του Μόχλου αντιπροσωπεύει τον πρώτο τύπο θαλαμοειδούς κτιστού τάφου, την οικία – τάφο.
- Οι τάφοι απλώνονται σε δύο σημεία της νησίδας, στο «Δυτικό Ανάλημμα» και τη «Νότια Πλαγιά». Πρόκειται για τάφους με επιμελημένης κατασκευής με εισόδους που ορίζονται από δύο παραστάδες και κάθετες λίθινες πλάκες ως θύρες.
- Η ποικιλία των μορφών των τάφων είναι πιθανό να υπογραμμίζει μίας μορφής κοινωνικής ιεράρχησης.

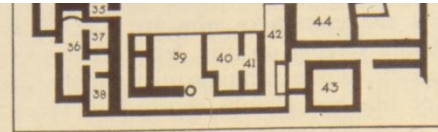
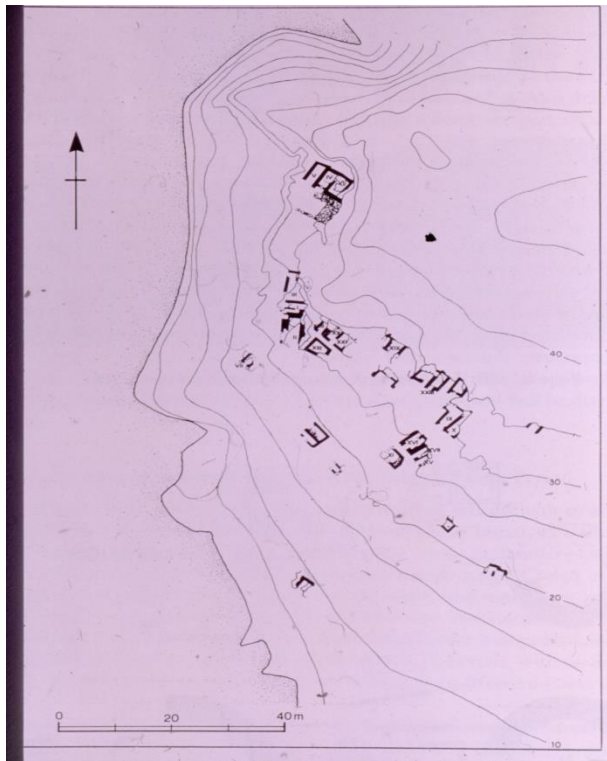

FIG. 5

fair size whose complexity at first seems bewildering. Most of the rooms, being surrounded by other compartments,

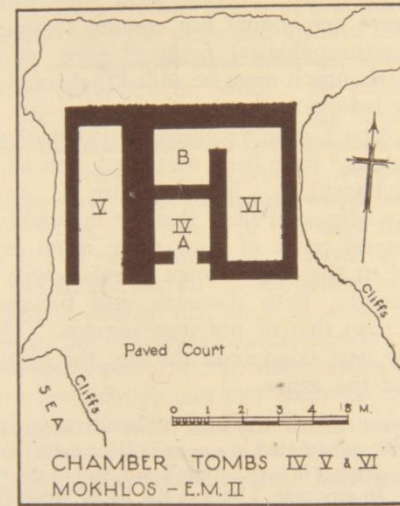
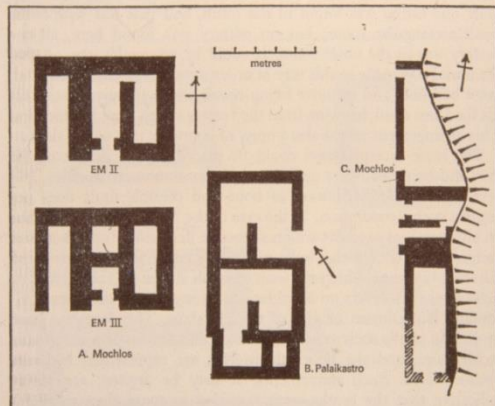

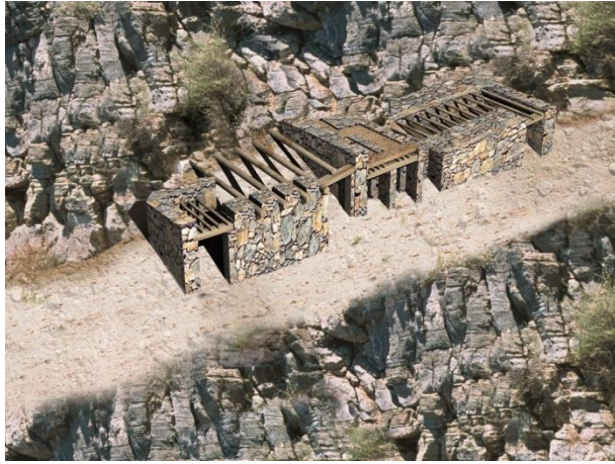
FIG. 6

outside walls, and the probability is that we must look for a light-well even at this early stage. The lower part of

were expected to dwell.

We shall see that the tholoi which there is evidence of both objects. The ul... represent the coast.¹ The thirteen 'cells', of which comprise divided in Varvara... ossuaries dwarfed 'Chrysolas' derived from a wasp... of the de... 'Aegina'... antiquity, metres will be at least a...

Λίθινα αγγεία από το νεκροταφείο του Μόχλου

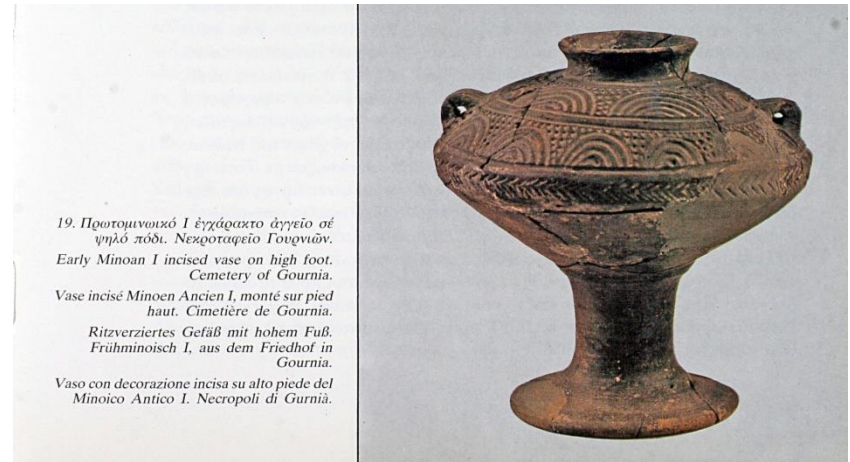
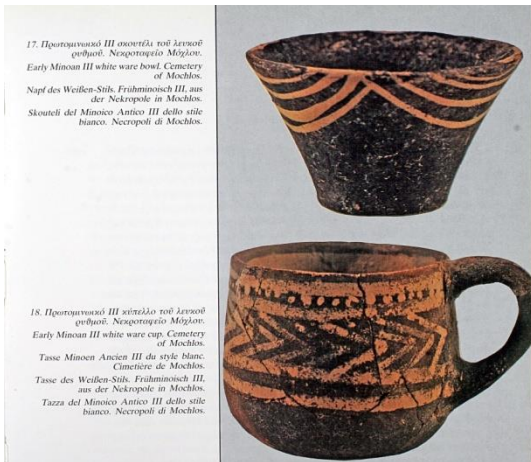
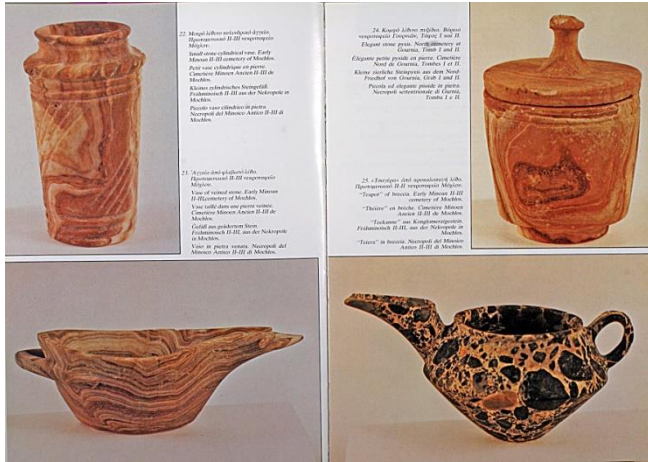

Μικρά λίθινα αγγεία ποικίλων σχημάτων από τάφους στο Μόχλο. Προανακτορική περίοδος (2500-2000 π.Χ.).

Οι δύο πυξίδες από το Μόχλο και τη Ζάκρο με παράσταση σκύλου

Ευρήματα από τους τάφους του νεκροταφείου του Μόχλου και των Γουρνιών

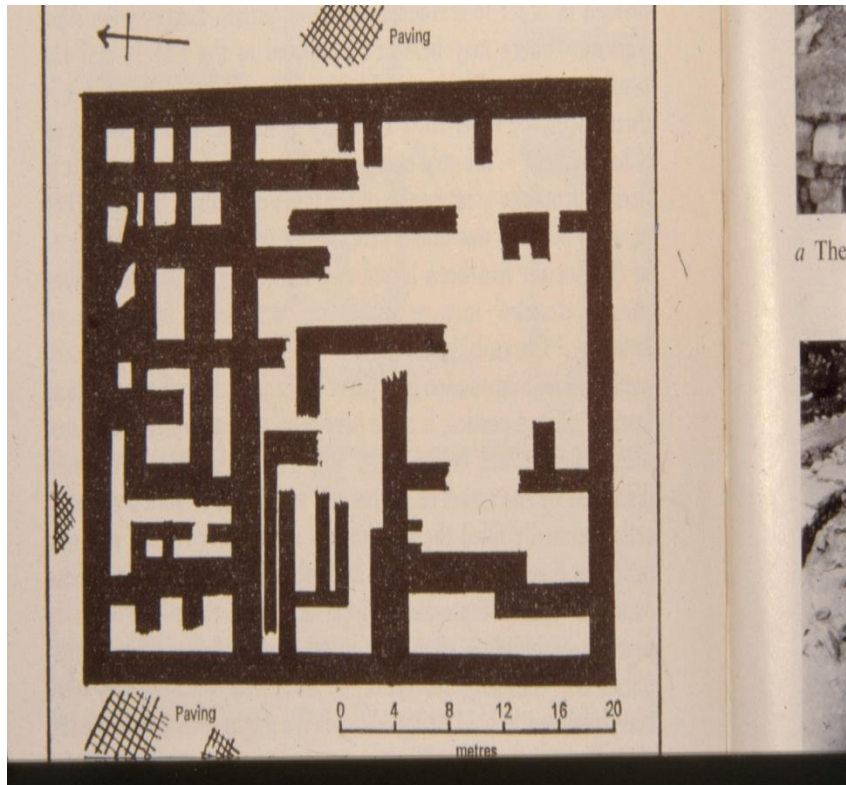
Περιοχή Πετρά Σητείας

ΠΜ ΙΙ – ΜΜ ΙΙ νεκροταφείο στον Πετρά

Χρυσόλακκος Μαλίων

- Ανήκει στην κατηγορία των ταφικών περιφραγμάτων και χρονολογείται στη ΜΜ Ι.
- Πρόκειται για ορθογώνια μνημειακή κατασκευή που υποδιαιρείται σε μικρότερους χώρους.
- Χρησιμοποιήθηκε είτε ως οστεοφυλάκιο είτε ως κτήριο για την άσκηση τελετών προς τιμή των νεκρών.

Χρυσά κοσμήματα από τον Χρυσόλακκο Μαλίων

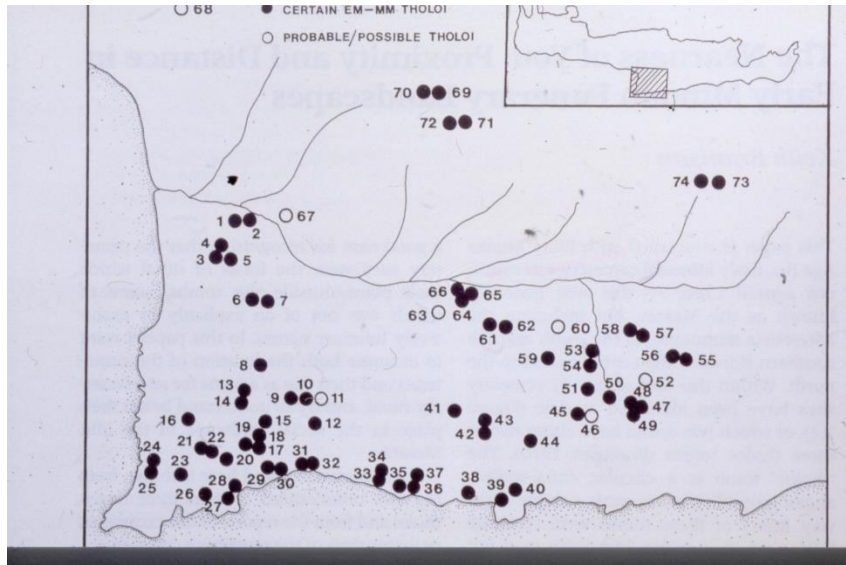
Θολωτοί τάφοι

- **Οι θολωτοί τάφοι** είναι υπέργειες κατασκευές, κυκλικής κάτοψης, κτισμένοι στην πλαγιά λόφου με χαμηλή είσοδο στα ανατολικά.
- Κατασκευάζονται από μεγάλους λίθους και λάσπη, ενώ η στέγασή τους γίνεται κατά τον εκφορικό τρόπο.
- Η ξαφνική εμφάνιση των θολωτών τάφων κατά την ΠΜ Ι στην Κρήτη εγείρει το ερώτημα της προέλευσης αυτού του τύπου. Καθώς δεν υπάρχουν πρόδρομοι τύποι στο νησί, θα πρέπει να αναζητηθούν πιθανές επιδράσεις από τη Συρία, την Αίγυπτο και τη Λιβύη.

- Η κατασκευή των σύγχρονων **μιτάτων** στην Κρήτη πρέπει να ομοιάζει με αυτή των ΠΜ και ΜΜ θολωτών τάφων.

Κατανομή θολωτών τάφων κατά τη ΠΜ & ΜΜ εποχή στην περιοχή της Μεσαράς.

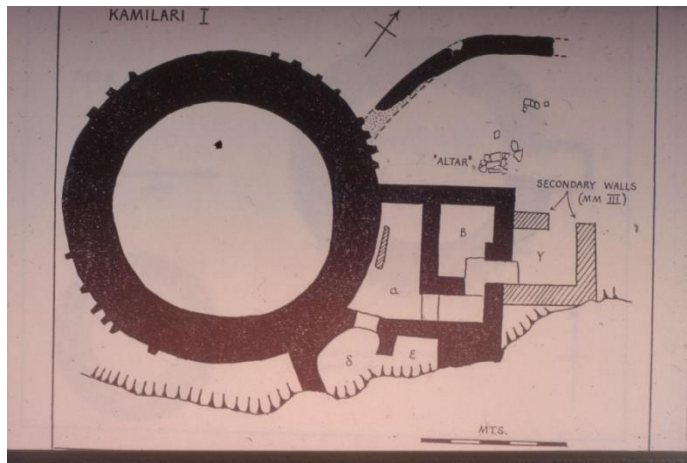

- Αυτός ο τύπος τάφου επιχωριάζει κυρίως στην περιοχή της Μεσαράς και λόγω της μνημειακής τους κατασκευής κάποιοι από αυτούς είχαν συληθεί ήδη κατά την αρχαιότητα.
- Οι τάφοι είναι είτε μεμονωμένοι είτε σε ομάδες των δύο ή των τριών και βρίσκονται σε μικρή απόσταση από τον οικισμό.

Καμηλάρι

- Πρόκειται για θολωτό τάφο με προσκτίσματα, που χρησίμευαν στην τέλεση νεκρικών τελετών.

a The tholos tomb at Kamilari after excavation. MM I-LM

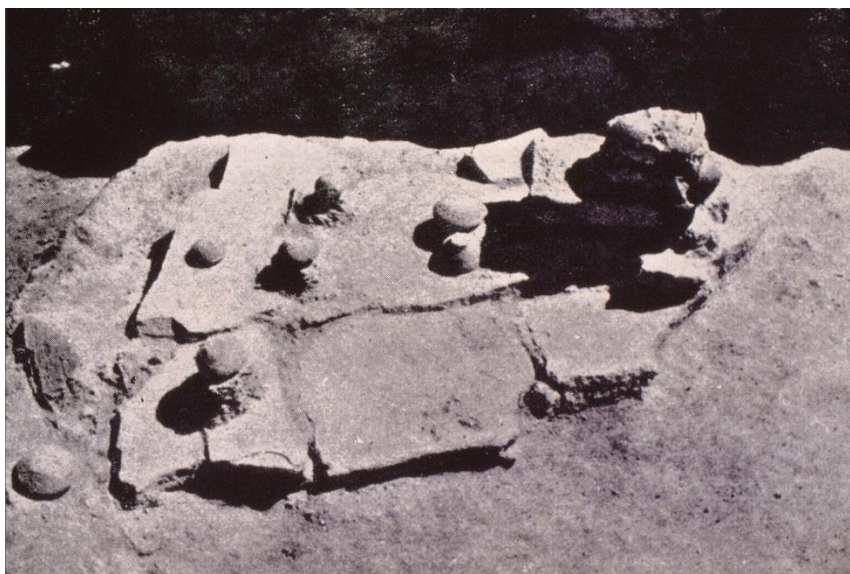
b Floor paving of the tholos of the Kamilari tholos. MM I-LM

a The antechamber and door-stone of the Kamilari tholos. MM I-LM

b Funerary remains in the Kamilari tholos swept up against the wall of the tomb. MM I-LM

- Βωμός από τον θολωτό τάφο στο Καμηλάρι.

Ευρήματα από το θολωτό τάφο στο Καμηλάρι

119

Late Minoan III. A clay model of an offering scene, from Kamilari. Two individuals bring offerings to altar tables placed before four larger seated persons, possibly the deceased or divinities. Three windows are shown at the rear, and the shrine or tomb is fronted by two now missing columns.

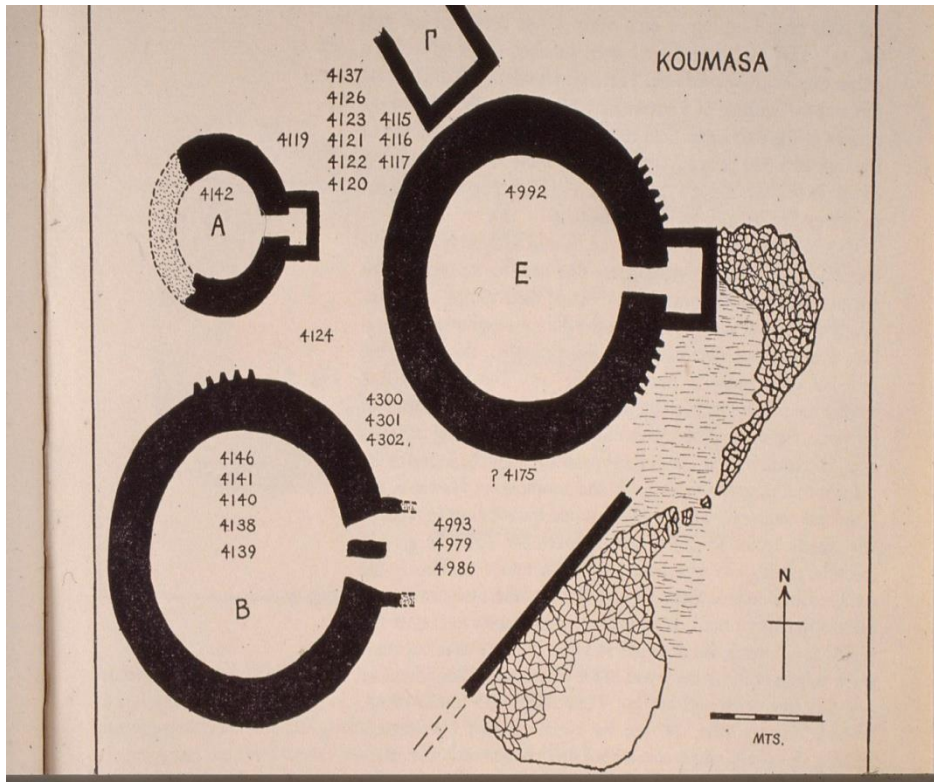

- Πήλινο ομοίωμα βωμού.
- Πήλινο ομοίωμα κυκλικού χορού.

Κουμάσα

- Θολωτοί τάφοι σε ομάδα των τριών με πλακόστρωτο εξωτερικό χώρο.

Ευρήματα από τον θολωτό τάφο της Κουμάσας

- Ζωόμορφο ρυτό με μικρούς ταυροκαθάπτες.

- Χρυσή ψήφος σε σχήμα βατράχου.

Περιοχή του Λέντα στη νότια Κρήτη

- Στην περιοχή του Λέντα (αρχαία πόλη του Λεβήνα, συχνά αναφέρεται και ως η Λεβήνα) ανασκάφηκαν σε διάφορα σημεία (Παπούρα, Γερόκαμπος) θολωτοί τάφοι σε ομάδες των δύο, όπου ο ένας θολωτός τάφος διαδέχεται χρονικά τον άλλο.

- Θολωτοί I & IB από τη θέση Παπούρα.

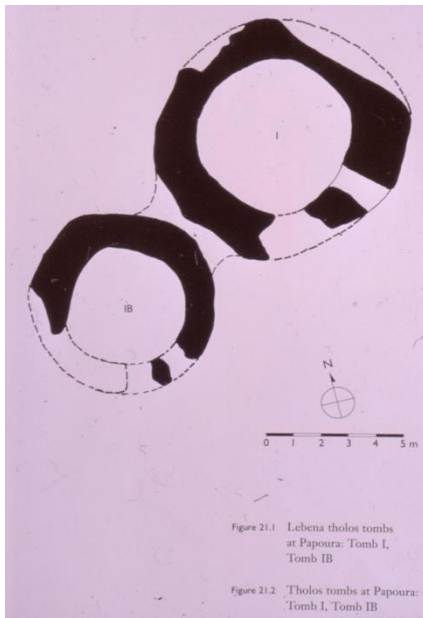

Figure 21.1 Lebena tholos tombs
at Papouira: Tomb I,
Tomb IB

Figure 21.2 Tholos tombs at Papouira:
Tomb I, Tomb IB

- Θολωτοί II και IIa στο Γερόκαμπο.

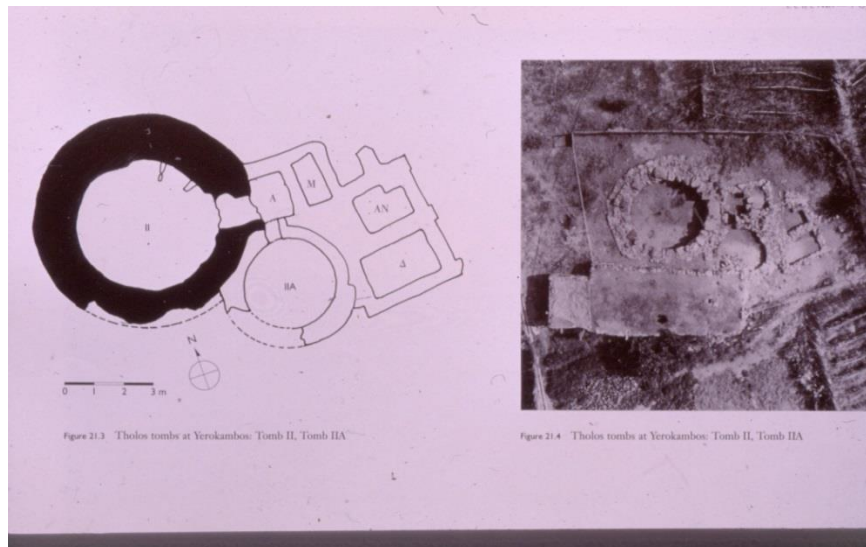

Figure 21.3 Tholos tombs at Gerokampos: Tomb II, Tomb IIa

Figure 21.4 Tholos tombs at Gerokampos: Tomb II, Tomb IIa

- Κεραμεική από τους θολωτούς I και II.

- Ευρήματα από το θολωτό II.

- Ειδώλια από τους θολωτούς I και II.

Ιδιότυπο τριποδικό σκεύος με πώμα, σε σχήμα λέμβου από θολωτό τάφο
στη Λεβίνα Μεσαράς. Προανακτορική περίοδος (2700-2500 π.Χ.).

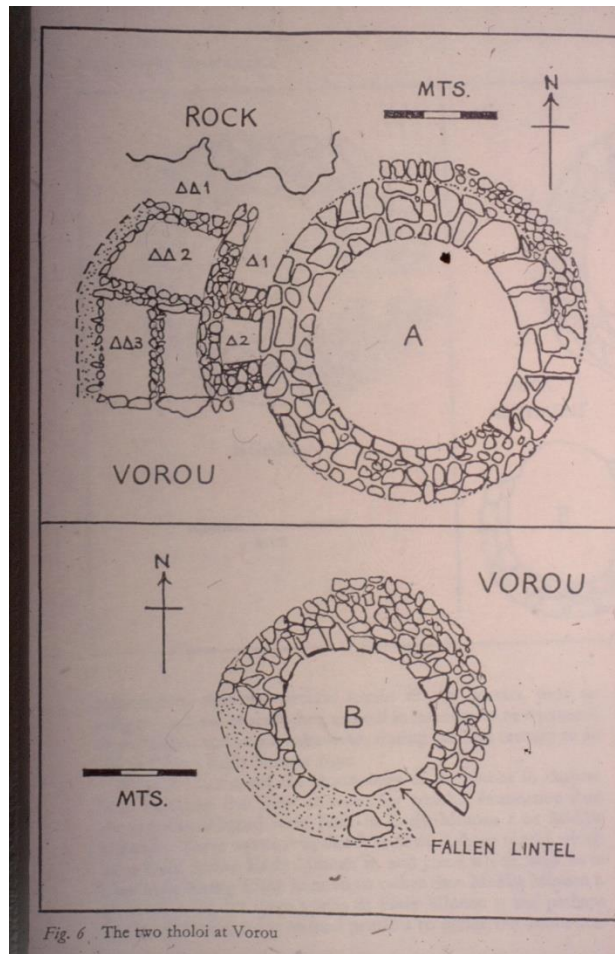
Τρία ιδιότυπα αγγεία, βαρελόσχημο, θηριομορφικό και καρινωτό με πόδια και μεγάλες λαβές. Από θολωτό τάφο στη Λεβίνα Μεσαράς. Προανακτορική περίοδος (2800-2500 π.Χ.).

Πήλινο ιδιόμορφο αγγείο σε σχήμα καρπού. Ομοίωμα κυκλικής οικίας με καμινάδα. Τρισώματη πρόχους. Από θολωτό τάφο στη Λεβίνα Μεσαράς. Προανακτορική περίοδος.

Βορού

- Οι δύο θολωτοί τάφοι. Στον πρώτο τάφο διακρίνονται και τα εξωτερικά προσκτίσματα.

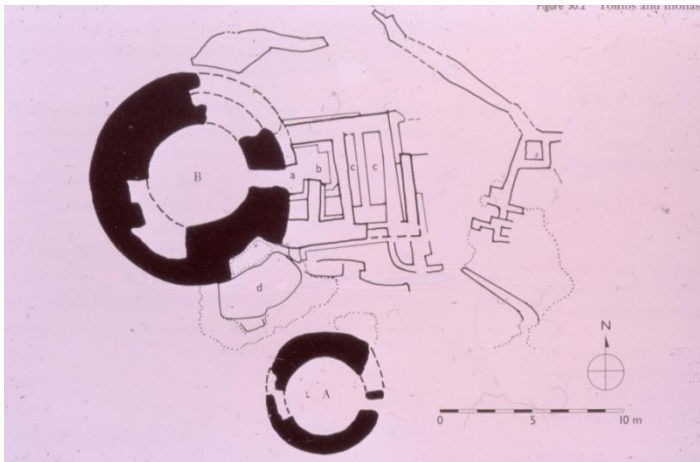

- Πήλινη λάρνακα από το θολωτό του Βορού.

Μονή Οδηγήτριας

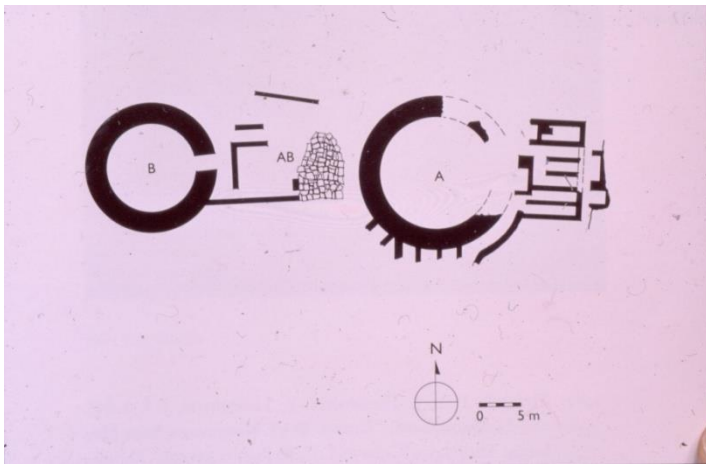
- Θολωτοί τάφοι ΠΜ Ι – ΜΜ ΙΑ.

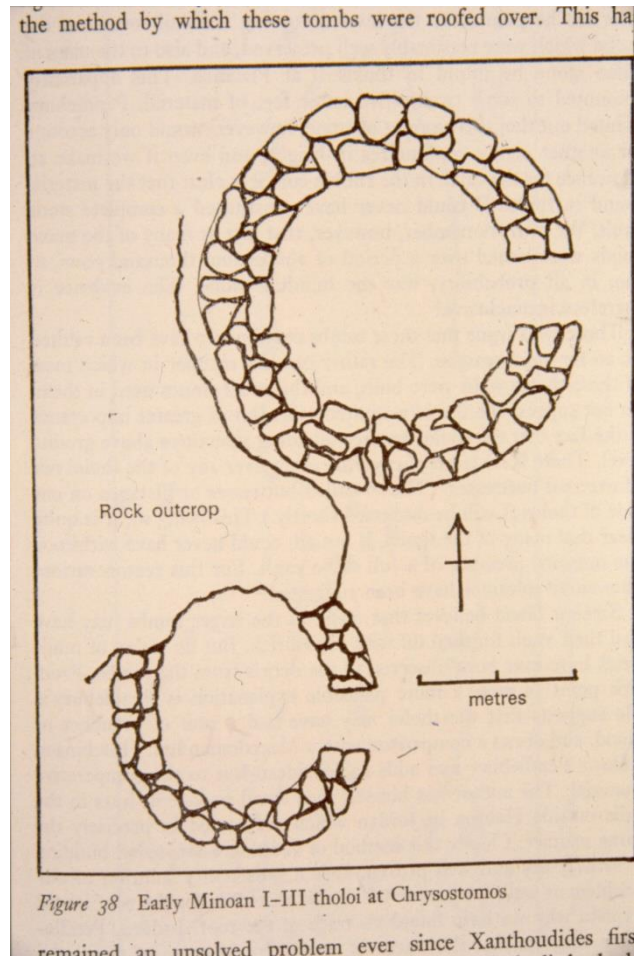
Πλάτανος

- Θολωτοί τάφοι A & B Πλατάνου. ΠΜ ΙΙ – ΜΜΙΙ.

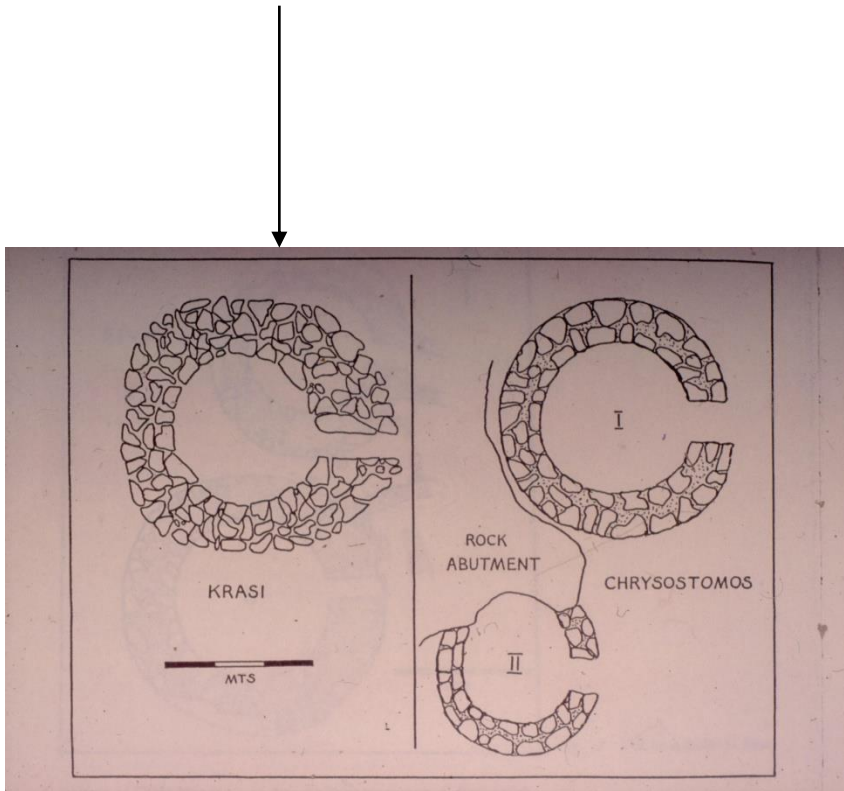
Χρυσόστομος

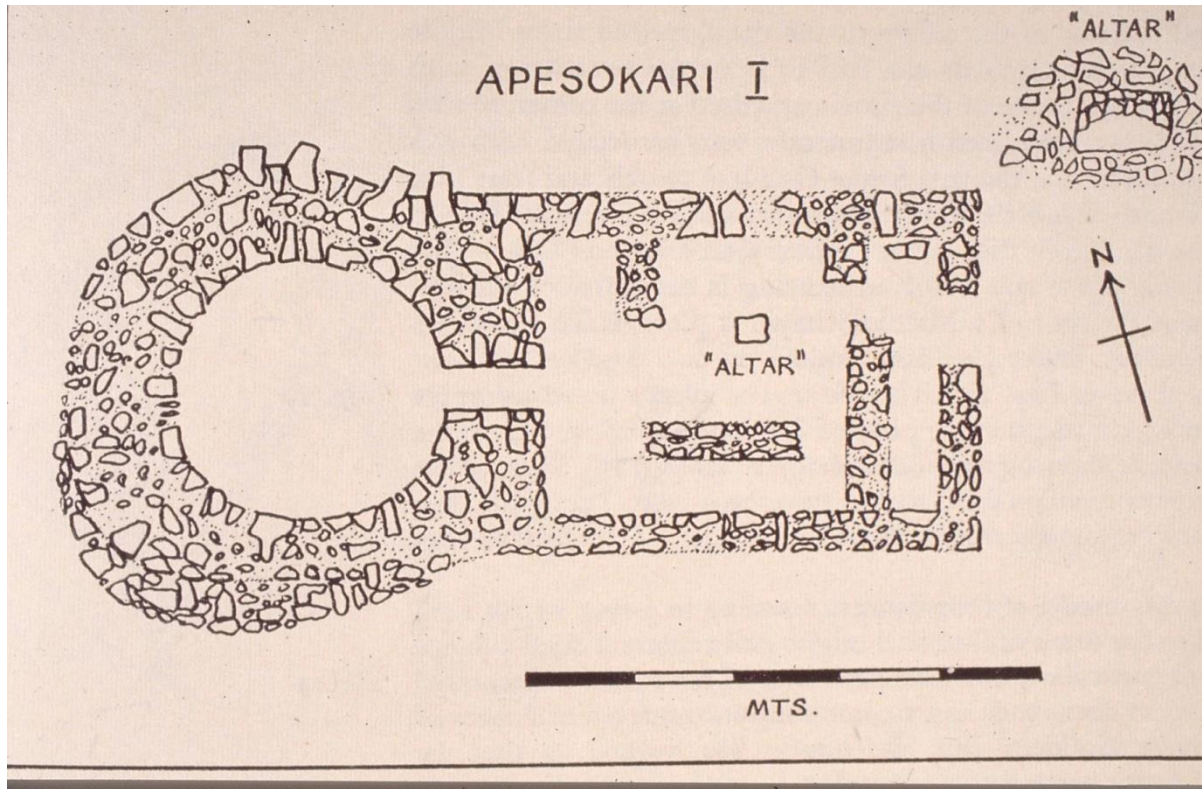
- Οι δύο θολωτοί τάφοι με χρήση από την ΠΜ I – III.

Κράσι

- Θολωτός τάφος στο Κράσι.

Απεσωκάρι

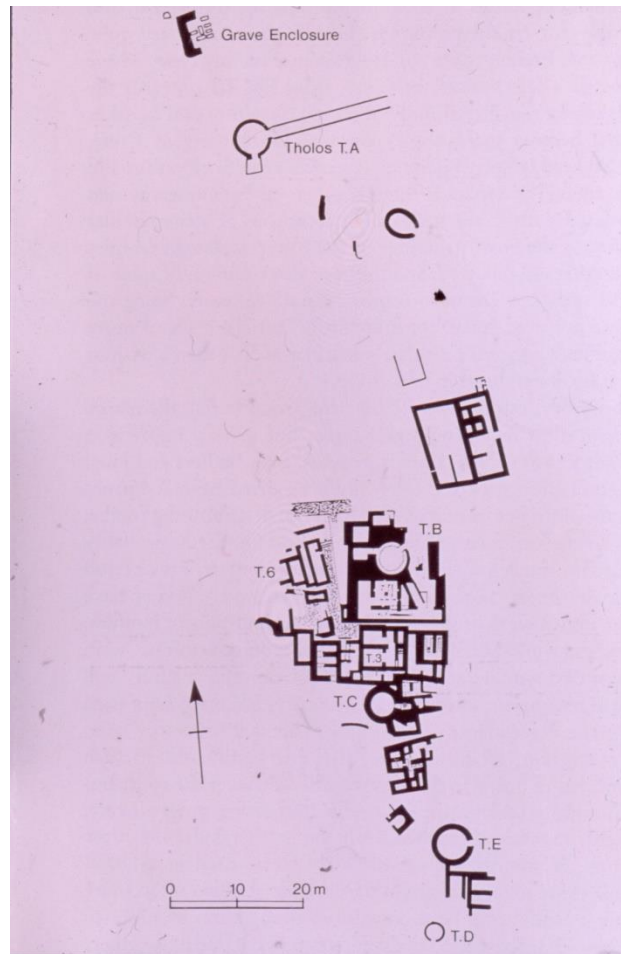

- Θολωτός τάφος MM I.

Νεκροταφείο στο Φουρνί Αρχανών, βόρεια Κρήτη

- Εντοπίσθηκαν όλες οι κατηγορίες τάφων, όπως τα ταφικά περιφράγματα και οι θολωτοί τάφοι.

- Κάτοψη νεκροταφείου στο Φουρνί.

- Βόρειο τμήμα

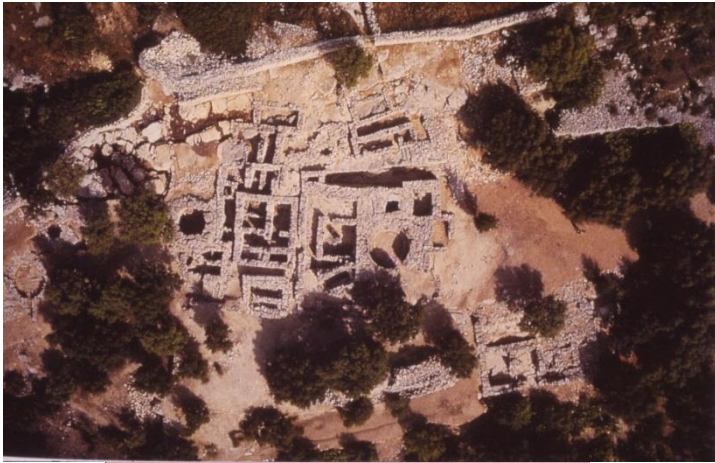
- Κεντρικό τμήμα

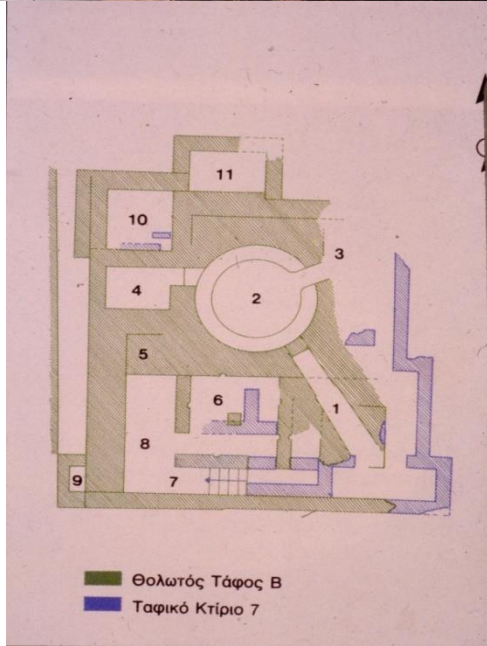
- Νότιο τμήμα

- Λατομείο

- Θολωτός Β.

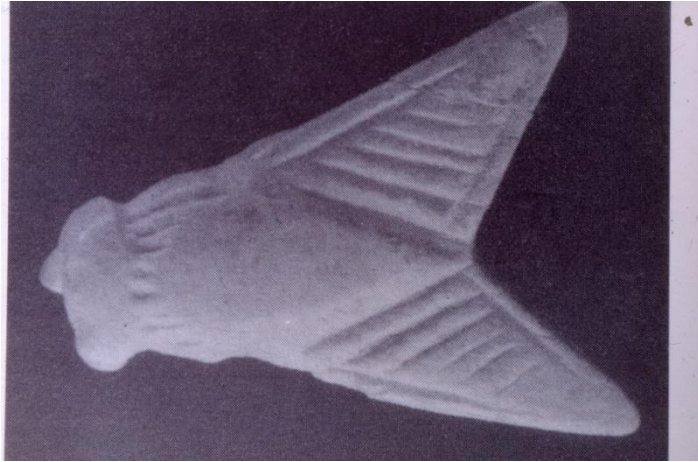

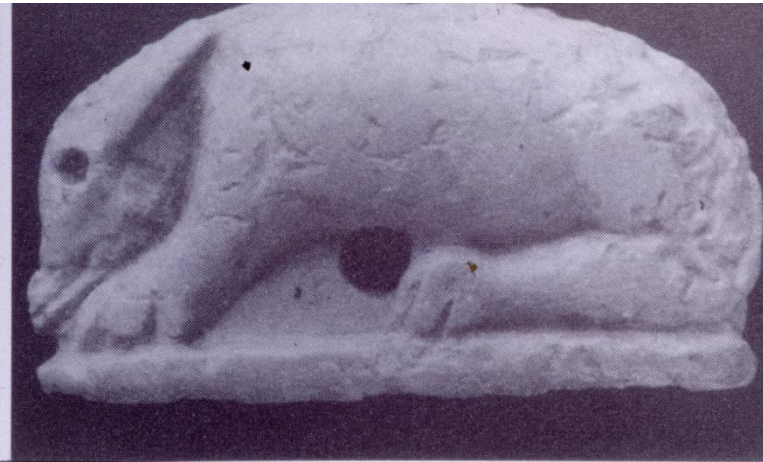
- Θολωτός Γ.

- Λάρνακες

- Σφραγίδες σε σχήμα μύγας και σκύλου (ΜΜ ΙΙ).

Ευρήματα από τους θολωτούς τάφους της Μεσαράς

Λίθινα αγγεία

Λίθινα αγγεία διαφόρων σχημάτων από φλεβωτούς λίθους από το Μόχλο ανατολικής Κρήτης, το Πορτί και τον Πλάτανο Μεσαράς. Προανακτορικά περίοδος (2500-1800 π.Χ.).

Λοιπόμενα και χάλκινα επιμήκη και τριγωνικά εγχειρίδια από τη Βιάννο, Τεσέ, Κουμάσα και Πλάτανο. Προανακτορική περίοδος (2300-1800 π.Χ.).

- Κτερίσματα (χάλκινα εργαλεία και όπλα).

Χάλκινα τριγωνικά εγχειρίδια από την Κουμάσα, Αγία Τριάδα και Πλάτανο Μεσαράς. Προανακτορική περίοδος (2500-1800 π.Χ.).

Ειδώλια από Θολωτούς Τάφους

Μαμάρινο ειδώλιο
κυκλαδικού τύπου.
Κουμιάσα,
Προανακτορική
περίοδος
(2500-2300 π.Χ.).

Ελεφάντινο ειδώλιο
κυκλαδικού τύπου,
μοναδικό ως προς
το υλικό κατασκευής.
Φουρνί Λαρχανών,
Προανακτορική περίοδος
(2500-2300 π.Χ.).

Λίθινο ανδρικό ειδώλιο σε λατρευτική στάση.
Πορτί Μεσαράς, Προανακτορική περίοδος
(2000-1800 π.Χ.).

Μαρμάρινο καθιστό ειδώλιο σπάνιου
κυκλαδικού τύπου. Τεκές, Προανακτορι-
κή περίοδος (2500-2300 π.Χ.).

Σφραγίδες από θολωτούς τάφους. Η σφραγίδα με τον καθιστό πίθηκο από σπήλαιο.

Ελεφάντινη κυλινδρική σφραγίδα με φύλλα και σπείρες στην πλευρική σφραγιστική επιφάνεια. Νεκροταφεία στο Φουρνί, τέλος Προανακτορικής περιόδου (2000-1800 π.Χ.).

Βαβυλωνιακός σφραγιδοκύλινδρος από αματίτη εποχής του Χαμουραμπί. Απεικονίζεται ανδρική μορφή θεού ή βασιλιά με σκιάπτρο. Σημαντικό εύρημα για τη μινωική χρονολογική κατάταξη. Από τον θολωτό τάφο Πλατάνου, τέλος Προανακτορικής περιόδου (2000-1800 π.Χ.).

Ελεφάντινη σφραγίδα σε σχήμα μύγας πιθανόν αποτροπαικής σημασίας. Νεκροταφεία στο Φουρνί Αρχανών, τέλος Προανακτορικής περιόδου (2000-1800 π.Χ.).

Ελεφάντινη θηριομορφική σφραγίδα σε σχήμα καθιστού σε σφαιρικό «βράχο». Γραμμικό θέμα στη στρογγυλή σφραγιστική επιφάνεια της βάσης. Σπήλαιο Τραπεζας Λαυυθίου, Προανακτορική περίοδος (2500-2000 π.Χ.).

Ελεφάντινη σφραγίδα με τρεις σκορπιούς, φυλακτό αποτροπαικικό. Πλάτανος, Προανακτορική περίοδος (2000-1800 π.Χ.).

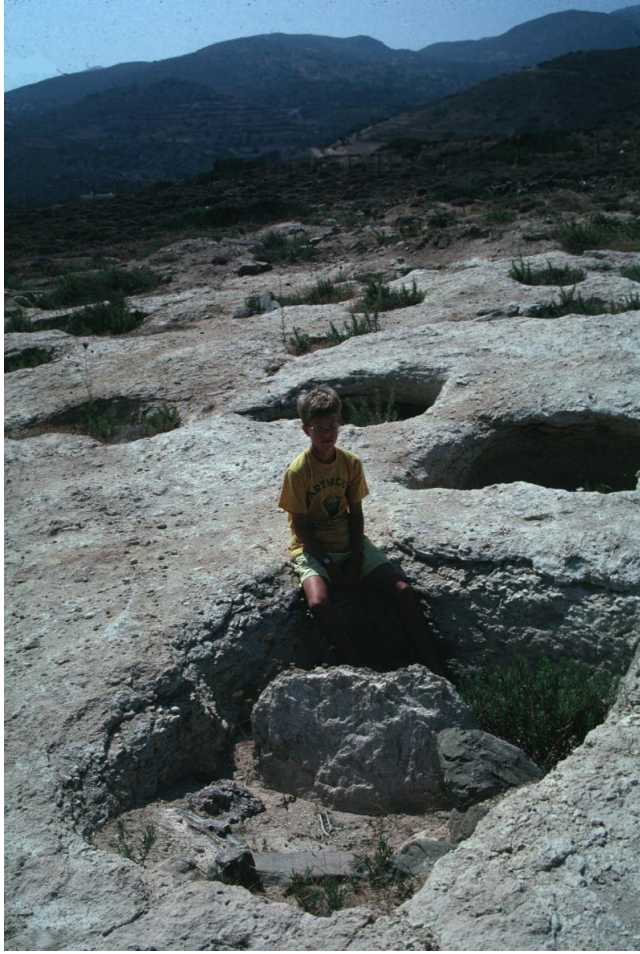

Ελεφάντινη θηριομορφική σφραγίδα σε σχήμα καθισμένου ζώου από τον Πλάτανο. Στην ορθογώνια σφραγιστική επιφάνεια της βάσης δύο λιοντάρια που περιβάλλονται από σειρές κύκλων. Προανακτορική περίοδος (2200-2000 π.Χ.).

Νεκροταφείο Αγίας Φωτιάς στη Σητεία

- Γενική άποψη νεκροταφείου Αγίας Φωτιάς. Αποτελείται από μικρούς τάφους λαξευμένους στο βράχο, ελλειψοειδούς κάτοψης και με είσοδο.
- Χρονολογούνται στην ΠΜ Ι – ΙΙ περίοδο και αρχιτεκτονικά θυμίζουν τάφους που εντοπίσθηκαν σε νεκροταφείο στο Άνω Κουφονήσι Κυκλάδων.

Τύποι τάφων

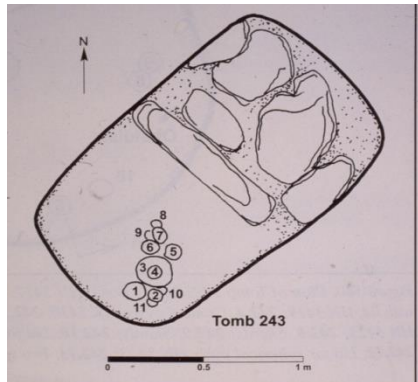
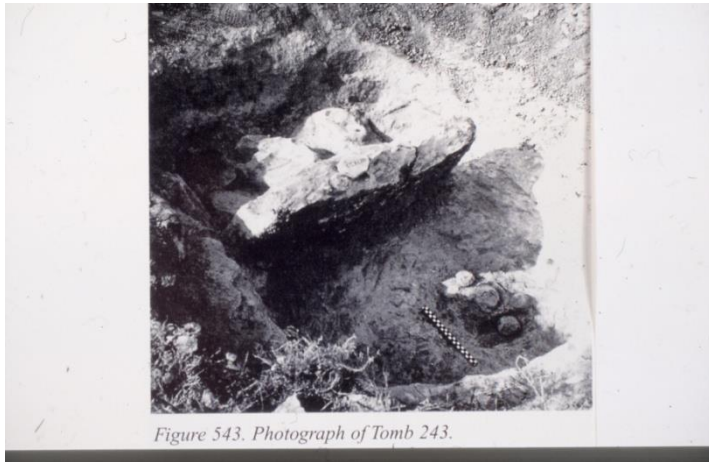

Figure 544. Plan of Tomb 243: 243.1, Spherical pyxis, HN 3353; 243.2, Conical pyxis, HN 3354; 243.3, Spherical pyxis, HN 3355; 243.4, Spherical pyxis on stand, HN 3356; 243.5, Sherds; 243.6, Spherical pyxis, HN 3357; 243.7, Sherds; 243.8, Lid for spherical pyxis HN 3357, HN 3358; 243.9, Lid, HN 3359; 243.10, Lid for spherical pyxis on stand HN 3356, HN 3360; 243.11, Lid, HN 3361.

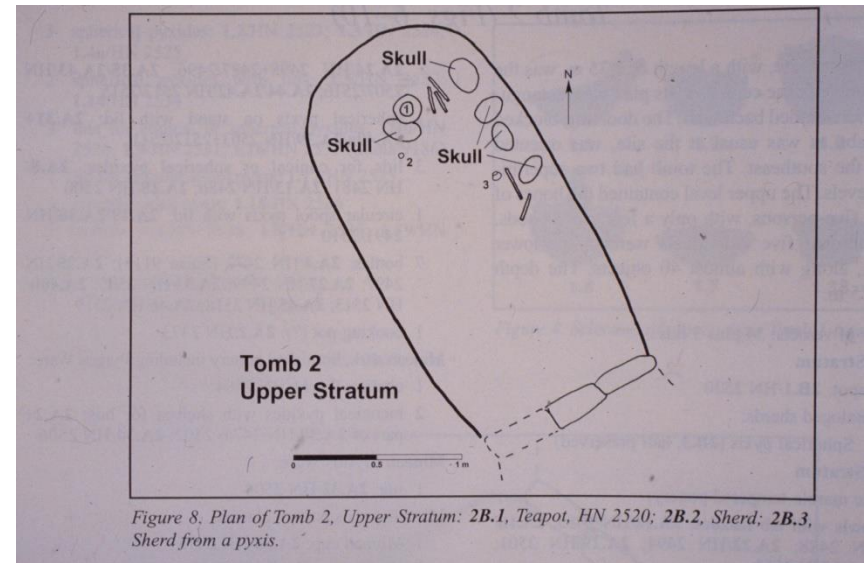

Figure 563. Photograph of Tomb 259.

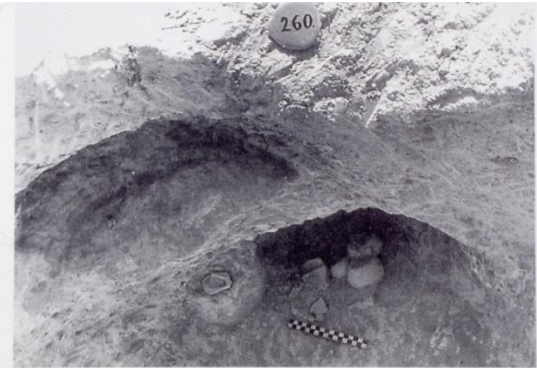

Figure 565. Objects in lower chamber of Tomb 260.

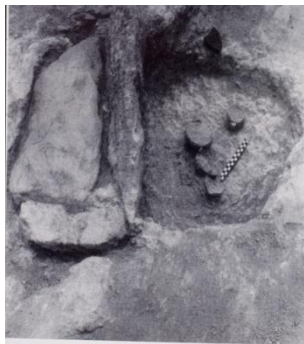
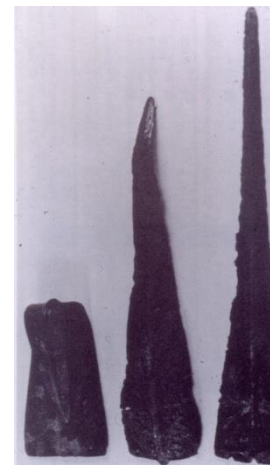
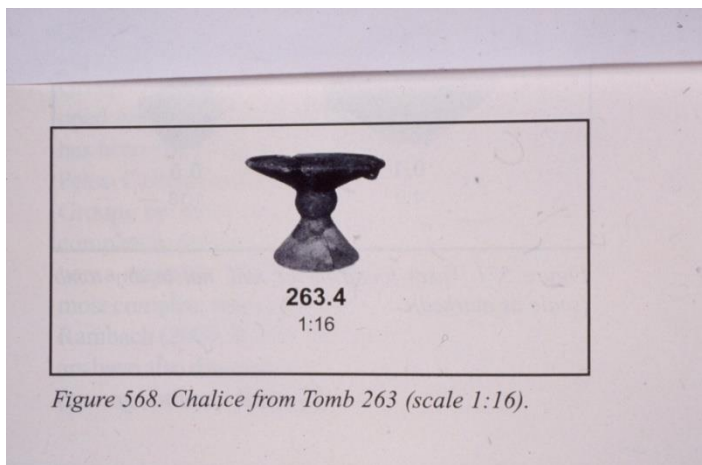
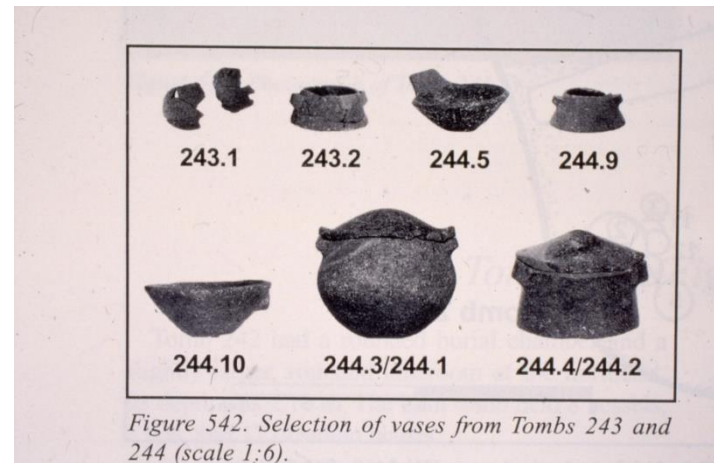
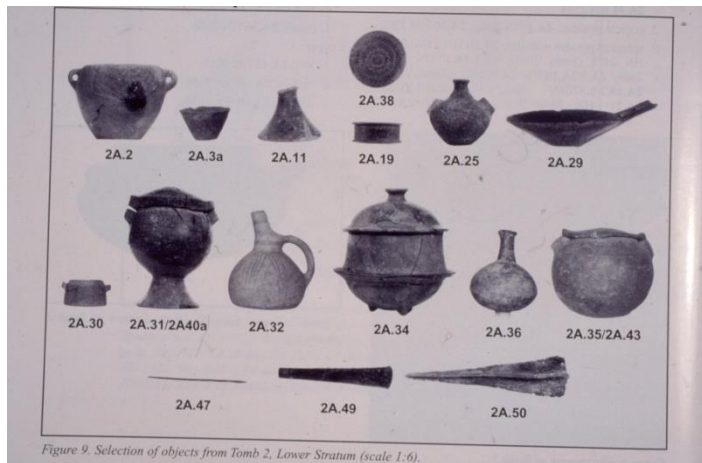

Figure 566. Photograph of Tomb 261.

Figure 567. Photograph of Tomb 262.

Κινητά ευρήματα

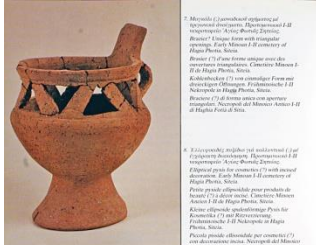
3. Печурка з лідзінамі паверхняй і з вышыняй. А'юні, Францыя, 18 ст. (Early Masson I II cemetery of Hagha Phra, France)

3. Миса з вышыняй і з лідзінамі паверхняй. А'юні, Францыя, 18 ст. (Early Masson I II cemetery of Hagha Phra, France)

4. Печурка з лідзінамі паверхняй і з вышыняй. А'юні, Францыя, 18 ст. (Early Masson I II cemetery of Hagha Phra, France)

4. Печурка з лідзінамі паверхняй і з вышыняй. А'юні, Францыя, 18 ст. (Early Masson I II cemetery of Hagha Phra, France)

5. Миса з лідзінамі паверхняй і з вышыняй. А'юні, Францыя, 18 ст. (Early Masson I II cemetery of Hagha Phra, France)

6. Печурка з лідзінамі паверхняй і з вышыняй. А'юні, Францыя, 18 ст. (Early Masson I II cemetery of Hagha Phra, France)

6. Печурка з лідзінамі паверхняй і з вышыняй. А'юні, Францыя, 18 ст. (Early Masson I II cemetery of Hagha Phra, France)

6. Печурка з лідзінамі паверхняй і з вышыняй. А'юні, Францыя, 18 ст. (Early Masson I II cemetery of Hagha Phra, France)

6. Печурка з лідзінамі паверхняй і з вышыняй. А'юні, Францыя, 18 ст. (Early Masson I II cemetery of Hagha Phra, France)

6. Печурка з лідзінамі паверхняй і з вышыняй. А'юні, Францыя, 18 ст. (Early Masson I II cemetery of Hagha Phra, France)

7. Печурка з лідзінамі паверхняй і з вышыняй. А'юні, Францыя, 18 ст. (Early Masson I II cemetery of Hagha Phra, France)

9. Εγγράμμοτο λατρευτικό (?) σκεύος κυκλαδικού τύπου γνωστό ως «παρίνη». Προτομινωικό I-II νεκροταφείο 'Αγίας Φωτιάς Σητείας.
 Incised cult(?) vessel of the Cycladic "frying pan" type. Early Minoan I-II cemetery of Hagia Photia, Siteia.
 Ustensile cultuel (?) incisé du type cycladique dit "poêle à frire". Cimetière Minoen Ancien I-II de Hagia Photia, Siteia.
 Kultgerät(?) mit Ritzverzierung, als "Panne" bekannter kykladischer Typus. Frühminoische I-II Nekropole in Hagia Photia, Siteia.
 Suppeltile culturale (?) incisa del tipo cicladico noto come "padella". Necropoli del Minoico Antico I-II di Haghia Fotià di Siteia.

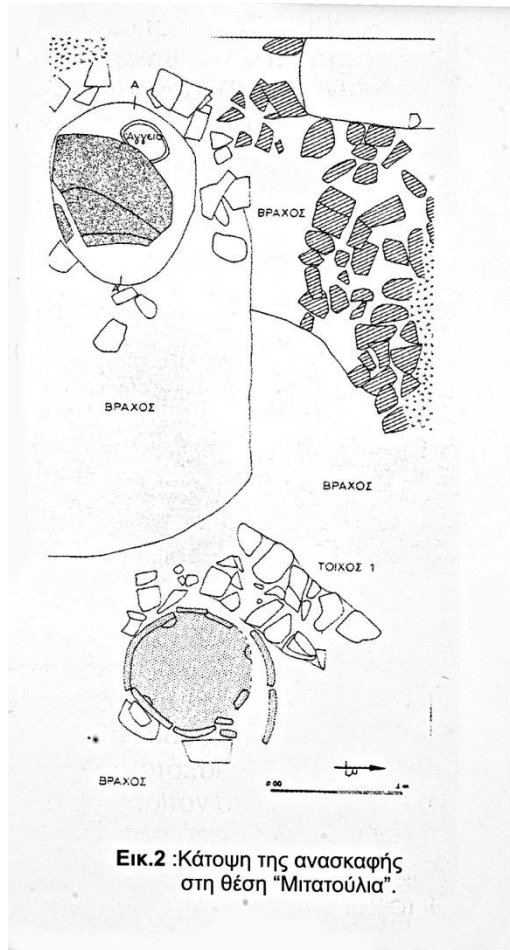
10. Τρία μεγάλα χάλκινα εγχερσίδα. Προτομινωικό I-II νεκροταφείο 'Αγίας Φωτιάς Σητείας.
 Three large bronze daggers. Early Minoan I-II cemetery of Hagia Photia, Siteia.
 Trois grands poignards en bronze. Cimetière Minoen Ancien I-II de Hagia Photia, Siteia.
 Drei große Bronz dolche. Frühminoische I-II Nekropole in Hagia Photia, Siteia.
 Tre grandi pugnali di bronzo. Necropoli del Minoico Antico I-II di Haghia Fotià di Siteia.

11. Δίδυμος κέρνος ή πυξίδιο σε ψηλό πόδι. Προτομινωικό I-II νεκροταφείο 'Αγίας Φωτιάς Σητείας.
 Twin kernos or pyxis on high foot. Early Minoan I-II cemetery of Hagia Photia, Siteia.
 Kernos double ou petite pyxide à pied haut. Cimetière Minoen Ancien I-II de Hagia Photia, Siteia.
 Doppelkernos oder kleine Pyxis mit erhöhtem Fuß. Frühminoische I-II Nekropole in Hagia Photia, Siteia.
 Doppio kernos o piccola pisside su alto piede. Necropoli del Minoico Antico I-II di Haghia Fotià di Siteia.

Νέα Ρούματα

- Στη θέση Μιπατούλια εντοπίσθηκαν ΠΜ Ι ταφικά κατάλοιπα, που θυμίζουν σύγχρονους κυκλαδικούς τάφους.

Εικ. 1 : Ο θωλοτός τάφος 1.

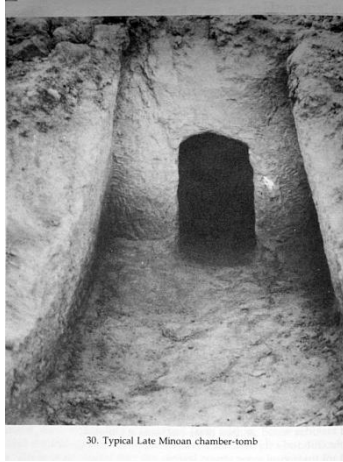
Εικ. 4 : Κυλινδρικό κύπελλο
με αποφύσεις.

Εικ. 3 : Σφαιρική χύτρα.

Ταφική αρχιτεκτονική κατά τη Νεοανακτορική περίοδο

- Τα στοιχεία για την ταφική αρχιτεκτονική της νεοανακτορικής εποχής, MMIII-ΥΜΙ, είναι ελλιπή.
- Μορφολογικά κυριαρχεί ο λαξευτός στο βράχο θαλαμοειδής τάφος (με έναν ή πολλούς θαλάμους), στην είσοδο του οποίου καταλήγει επιμήκης δρόμος. Η κάτοψη του θαλάμου είναι ελλειψοειδής, κυκλική ή ορθογώνια.
- Οι τάφοι εντάσσονται σε οργανωμένα νεκροταφεία, τα σημαντικότερα εκ των οποίων εντοπίσθηκαν στον Πόρο Ηρακλείου και στο Μαυροσπήλιο της Κνωσού.
- Ένας άλλος τρόπος ταφής είναι οι ταφές σε πίθους και λάρνακες που έχουν εντοπισθεί στο Μόχλο, την Παχυάμμο και το Σφουγγαρά.

- Τυπικός ΥΜ
θαλαμοειδής τάφος

- Θαλαμοειδής τάφος
από το νεκροταφείο
του Πόρου.

be shown on such small objects. The
ing. Is it possible that we have here some
story lighting for inner rooms?

this period have been discovered. It is
of the tombs in the Mavrospelio cemetery
n M.M.II, but most of them were cleared
at burials. At all events it is clear that
rs were now beginning to be improved by

into the
fore-
e later
(Fig. 21).
f irregu-
probably
cut for
nt, or a
sunk in
mb.

re found
at Agia
clear that
bs were
rtunately
s not ex-
tomb in
in Pl.

nd.

of M.M.II pottery was well illustrated in the
res in the North-East Quarter of the Palace
the Magazines which lie near them, corre-
rly magazines bordering on the West Court
e latter was found the knobbed pithos shown
with rows of handles to facilitate transport.
with knobs and ropes as well as with a trickle
the stains caused by an overflow of the

M.M.II
Tombs

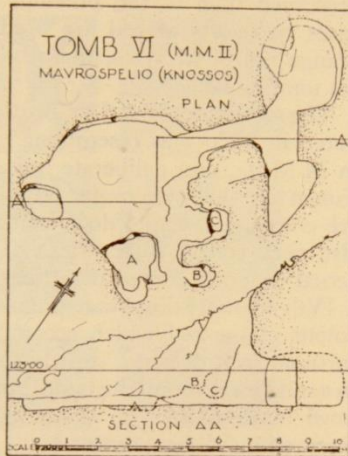

FIG. 21

M.M.II
Pottery

- Κάτοψη
θαλαμοειδούς τάφου
από το νεκροταφείο
του Μαυροσπήλιου.

Κοσμήματα από Ταφικά σύνολα

[Σελ. 59]:

Χρυσά νεκρικά φυλλόσχημα
κοσμήματα κρεμασμένα από
περιτεχνες λεπτές αλυσίδες,
εξαγγέλιμα περιδεραίων.
Νεκροταφεία Μόχλου
και Σφουγγαρά Γουρνιών,
Προανακτορική περίοδος
(2500-2300 π.Χ.).

Δύο χρυσά επιρράμματα νεκρικών
ενδυμάτων: εξαγγέλιο αστέρι
και διάτμητο έλασμα.
Δύο περιάπτα, ένα από χρυσεπένδυτη
πρισματική κρυστάλλινη χάντρα και
ένα συμπαγές χρυσό σε σχήμα κάλυκα
άνθους. Από τους τάφους στα Καλαθιανά,
τον Άγιο Ονούφριο Μεσαράς και
το Μόχλο της ανατολικής Κρήτης.
Προανακτορική περίοδος (2200-1800 π.Χ.).

Χρυσές νεκρικές ταινίες με έκκρουστη γραμμική ή στιγμιωτή διακόσμηση που κάλυπταν το μέτωπο ή εφόνταν στα ενδύματα του νεκρού. Νεκροταφεία στο Μόγλο, Προανακτορική περίοδος (2500-2300 π.Χ.).

[Ελ. 54]: Περιδέραια με χάντρες από ημιπολύτιμους λίθους: σάρδιο, κρύσταλλο, στεατίτη, χλωρίτη, Πλάτανος Μεσαράς, Προανακτορική - Πρώτη Παλαιοανακτορική περίοδος (2200-1800 π.Χ.).
[Ελ. 55]: ΠΛΑΝΟ: Δύο πολύτιμα περιδέραια με χάντρες διαφόρων σχημάτων από χρυσό, ελεφαντόδοντο και πράσινο νεφρίτη από νεκροταφείο στο Φουρνί Αρχαίων, Τέλη Προανακτορικής περιόδου (2200-1800 π.Χ.).
ΚΑΤΑ: Νεκρικό ταινιωτό χρυσό έλασμα με στιγμιωτή έκκρουστη απεικόνιση ανθρώπινων ματιών, ίσως για την κάλυψη των ματιών του νεκρού. Νεκροταφεία στο Μόγλο, Προανακτορική περίοδος (2500-2300 π.Χ.).

Ταινιωτό χρυσό νεκρικό διάδημα με τριγωνική προεξοχή και περιδέραιο από χρυσές σφαιρικές και αμφικωνικές χάντρες από λεπτό έλασμα με δύο χάντρες με σπειροειδή σχηματική διακόσμηση. Θολωτοί τάφοι στην Κοιμήσια και τον Πλάτανο, Προανακτορική περίοδος (2500-1800 π.Χ.).